

Henkilöstöjärjestöjen lausunto vuoden 2026 talousarvioesityksen liitteeksi

Arvoisa kaupunginhallitus ja valtuusto

Henkilöstöjärjestöt suosittelevat vuoden 2026 talousarvioesitykseen liittyen sellaista veroratkaisua, jossa henkilöstöön suoraan kohdistuvat sopeutustoimet jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Kaupunki on sopeuttanut vuosina 2019-2025 toimintojaan yli 10 miljoonalla, mikä vastaa suuruudeltaan noin 1 % kunnallisveroa. Moni lakisääteinen toiminto kestää kustannusvertailun verrokkikuntiin nähden. Taloustilanteen parantaminen ei voi yksipuolisesti levätä vain henkilöstön harteilla, vaan taloustilanteen parantaminen on koko kaupungin asia.

Vuoden 2026 talousarvioesitykseen sisältyvistä 900 000€ henkilöstösopeutuksista järjestöt ovat erimielisiä. Henkilöstön irtisanomiseen johtavat tuotannolliset tai taloudelliset toimenpiteet eivät ole hyväksyttäviä säästökohteita. Mahdolliset irtisanomiset tulisivat vaarantamaan organisaation toimintakyvyn esimerkiksi sairauspoissaolojen aikana useilla eri palvelualueilla. Lisäksi irtisanomisten jälkihoito aiheuttaa kaupungille kustannuksia.

Suunnitellut organisaatiomuutokset sekä johtamis-, päällikkö- ja esihenkilörakenteiden muutokset ovat hyväksyttäviä edellyttäen, että esihenkilöiden ja jäljelle jäävän organisaation työkuorma ei kasva kohtuuttomasti ja että esihenkilöiden ja henkilöstön jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehditaan muutosaikana ja sen jälkeen. Palveluiden supistamiseen johtavien toimintojen parempi tarkastelukohta on henkilöiden eläköitymisen tai määräaikaisuuden päättymisen aikana. Tällöin tehtävien uudelleenorganisointi voidaan toteuttaa siten, että työntekijöiden tai esihenkilöiden työtehtävien määrä on hallittavissa, palkkaus vastaa tehtävän edellyttämää osaamisen ja vastuun tasoa sekä toimitaan Työturvallisuuslain § 8 tai § 25 edellyttämällä tavalla.

Aiempina vuosina tehdyt sopeutustoimet näkyvät ja tuntuvat työntekijöiden arjessa sekä kiireenä että kuormituksena. Vuodelle 2026 suunnitellut toimet tulevat entisestään lisäämään työperäistä kuormitusta ja kiirettä. Täten säästötoimenpiteiden kohteena olevien toimialueiden sekä toimeenpanevien esihenkilöiden työkuormaan on kiinnitettävä erityistä huomiota ja tarvittavaa henkilöstölle on tarjottava tukitoimia toimeenpanovaiheen aikana, mutta myös sen jälkeen.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys 2026 ei sisällä lomautuksia, mikä saa kannatusta henkilöstöjärjestöiltä. Lomautuksilla harvoin, jos koskaan voidaan saavuttaa niille asetettuja säästötavoitteita. Tämä voidaan todeta esimerkiksi vuoden 2020 lomautusten perusteella ([Henkilöstökertomus 2020:12](#)). Säästöjen sijaan lomautukset aiheuttavat aina merkittävää mainehaittaa, palveluiden takkuamista ja henkilöstön kuormitusta ja irtisanoutumisia.

Henkilöstöjärjestöt huomauttavat lopuksi, että vuosina 2019-2025 toimeenpantujen säästöjen ja vuoden 2026 talousarvioesitykseen sisältyvien toimenpiteiden yhteisvaikutuksista kuntalaisiin, henkilöstöön, strategian toimeenpanoon tai työnantajakuvaan ei ole selvää kokonaiskuvaa tällä hetkellä kenelläkään.

Pääluottamusedustajat,

Ville Leppäniemi, JUKO

Pirjo Rahunen, JHL

Janina Miettinen, Tehy

Arja Mäkelä, Jyty

Ari Kuisma, JUKO/KTN